

MAHARASHTRA MAHAVIDYALAYA, NILANGA

Criterion III

Research, Innovations & Extension

3.2.2 Number of workshops/seminars/conferences including on Research Methodology, Intellectual Property Rights (IPR) and entrepreneurship conducted during the last five years

Metric: 3.2.2.1

2018-23

EST. 1970

MAHARASHTRA SHIKSHAN SAMITI'S

MAHARASHTRA MAHAVIDYALAYA NILANGA

(Arts, Commerce, Science, Information Technology & Vocational)

Re-Accredited "B+" Grade (CGPA-2.62)

NILANGA – 413521 Dist.Latur (Maharashtra State)

A Programme Under Language Communication Skill

Organized by the Dept. of Languages

The Academic Year 2018-19

Organizer:- Maharashtra Mahavidyalaya, Nilanga

Name of Activity	Date	Time	Venue	No. of Students of Participated
Song Workshop	16/01/2019	10:30 AM to 05:30PM	Hall No. 27	95

Introduction

Maharashtra Mahavidyalaya, Nilanga, organized a Song Workshop on 16/01/2019 aimed at enhancing musical skills, encouraging creative expression through songwriting, and fostering a deeper appreciation for music among students. This report provides an overview of the workshop, its objectives, structure, participant details, key points discussed, and outcomes.

Objectives

The primary objectives of the Song Workshop were:

[Signature]
Principal

Maharashtra Mahavidyalaya
Nilanga-413521 Dist.Latur

1. **Musical Skill Development:** To improve participants' musical skills, including songwriting, composing, and performing.
2. **Creative Expression:** To provide a platform for students to express their emotions and stories through song.
3. **Understanding Music Theory:** To educate participants about the basics of music theory and composition.
4. **Encouraging Artistic Engagement:** To foster a love for music and songwriting among students.

Outcomes

1. **Improved Musical Skills:** Participants demonstrated improved understanding and application of songwriting techniques and music theory.
2. **Creative Output:** The workshop resulted in a diverse collection of original songs, reflecting participants' creativity and individual styles.
3. **Positive Feedback:** Participants provided positive feedback, appreciating the interactive format, practical exercises, and constructive feedback.
4. **Increased Confidence:** Many participants reported increased confidence in their songwriting and performance abilities.

Impact on Participants

The workshop had several positive impacts on the participants:

1. **Enhanced Creativity:** Stimulated creative thinking and expression through songwriting.
2. **Musical Appreciation:** Fostered a deeper appreciation for the art of songwriting and music composition.
3. **Skill Development:** Improved understanding and application of music theory and songwriting techniques.
4. **Community Building:** Created a supportive community of aspiring songwriters and musicians who can continue to inspire and learn from each other.

Conclusion

The Song Workshop organized by Maharashtra Mahavidyalaya, Nilanga, was a resounding success. It effectively met its objectives of nurturing musical talent, fostering creative expression, and enhancing participants' understanding of songwriting and music theory. The positive feedback and noticeable improvement in participants' musical skills underscore the workshop's value as an educational and creative initiative.

PRINCIPAL
Maharashtra Mahavidyalaya
NILANGA-413521, Dist.Latur

A Report Pre-Workshop preparation made by College to organize the Workshop

सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, महाराष्ट्र शासन

आणि

महाराष्ट्र महाविद्यालय, निलंगा. ता. निलंगा जि. लातूर

यांच्या संयुक्त विद्यमाने

बाबुजी, गदिमा आणि पुलं या महात्रयींच्या जन्मशताब्दी वर्षानिमित्त

लेखन - काव्य आणि संगीत कार्यशाळा

नियोजन /आढावा बैठक

महाराष्ट्र शासन सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, मुंबई आणि महाराष्ट्र महाविद्यालय, निलंगा ता. निलंगा, जि.लातूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित बाबुजी, गदिमा, पुलं या महात्रयींच्या जन्मशताब्दी वर्षानिमित्त दि. १६ जानेवारी २०१९ रोजी होणा-या लेखन, काव्य, आणि संगीत कार्यशाळेचे नियोजन करण्यासाठी पहिली नियोजन बैठक दि. ०७ जानेवारी २०१९ रोजी दु. ०१,०० वाजता स्टाफरुम मध्ये प्राचार्य डॉ. व्ही. एल. एरंडे यांच्या अध्यक्षतेखाली बोलावण्यात आली. या बैठकीत कार्यशाळा समन्वयक, डॉ. हंसराज भोसले यांनी कार्यशाळेस्वरूपा विषयी मुंबई येथे झालेल्या बैठकीचा वृत्तांत सर्व स्टाफच्या समोर मांडला. महाराष्ट्रात या कार्यशाळेची सुरुवात लातूर जिल्ह्यातील संजिवनी महाविद्यालयातून डिसेंबर महिन्यात झालेली असून, उर्वरित महाविद्यालयात डिसेंबर व जानेवारीमध्ये त्या-त्या विद्यापीठ कार्यक्रमातील निवडक १०० महाविद्यालयात लेखन, काव्य, आणि संगीत कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात येणार असल्याचे प्राचार्य आणि स्टाफला अवगत करून दिले.

लातूर जिल्ह्यात तीन महाविद्यालयात ही कार्यशाळा घेतली जाणार आहे. त्यामध्ये १) चाकूर तालुक्यात संजीवनी महाविद्यालय, चापोली. २) उदगीर तालुक्यात महाराष्ट्र उदयगिरी महाविद्यालय, उदगीर आणि ३) निलंगा तालुक्यातील महाराष्ट्र महाविद्यालय, निलंगा. या आमच्या महाविद्यालयाचा त्यात समावेश आहे. याचा आम्हाला अत्यानंद आणि अभिमान आहे.

या नियोजन आढावा बैठकीला वरिष्ठ महाविद्यालयातील पुढील प्राध्यापक उपस्थित होते.

1) प्राचार्य, डॉ. व्ही. एल. एरंडे - अध्यक्ष	12) डॉ. बी. एस. गायकवाड
2) उपप्राचार्य, डॉ. एम. एन. कोलपूके	13) डॉ. बी. आर. गायकवाड
3) डॉ. हंसराज भोसले, समन्वयक	14) डॉ. ए. एम. मुळजकर
4) डॉ. जे. के. डावळे	15) डॉ. ए. बी. धालगडे
5) डॉ. एम. आर. गोसावी	16) डॉ. डी. एस. चौधरी
6) डॉ. एस. जी. कुलकर्णी	17) डॉ. एन.व्ही. पिनमकर
7) डॉ. एम. चौधरी	18) डॉ. एस. एस. देवनाळकर
8) डॉ. डी. एच. जाधव	19) डॉ. व्ही. पी. सांडूर
9) डॉ. सी. जे. कदम	20) डॉ. एस. जी. बेंजलवार
10) डॉ. बी. एम. वाघमारे	21) प्रा. एस.एस. बदनाळे
11) डॉ. जी. पी. शेंडगे	22) प्रा. मीनाक्षी बोंडगे

दि. १४/०१/२०१९ रोजी कार्यशाळेचे नियोजन आयोजन करण्यासाठी दुसरी बैठक घेण्यात येईल असे बैठकीचे अध्यक्ष, मा. प्राचार्य, डॉ. व्ही. एल. एरंडे यांनी सांगितले व या बैठकीत कार्यशाळेच्या यशस्वी आयोजनासाठी पुढील समित्याचे गठन करण्यात आले.

१) लेखन कार्यशाळा

१) डॉ. बी. एस. गायकवाड	(मराठी विभाग)
२) डॉ. व्ही. पी. सांडूर	(लोकप्रशासन विभाग)
उमाजी तोरकड	(सेवक)

२) काव्य कार्यशाळा

१) डॉ. एन. व्ही. पीनमकर	(वाणिज्य विभाग)
२) डॉ. एस. जी. बेंजलवार	(इतिहास विभाग)
ज्ञानेश्वर खांडेकर	(सेवक)

३) संगीत कार्यशाळा

१) डॉ. ए. एम. मुळजकर	(इंग्रजी विभाग)
२) प्रा. जे. पी. शेंडगे	(वनस्पतीशास्त्र विभाग)
प्रकाश सुरवसे	(सेवक)

वरीलप्रमाणे दोन प्राध्यापकाची एक समिती करून कामाची विभागणी करण्यात आली.

दि. १४/०१/२०१९ रोजी पूर्वसूचनेनुसार कार्यशाळा समन्वयक, डॉ. हंसराज भोसले व लेखन, काव्य, संगीत कार्यशाळेसाठी गठित केलेल्या समितीच्या सदस्यांची बैठक प्राचार्य कक्षात सकाळी १०.३० वाजता बोलावण्यात आली. अध्यक्ष म्हणुन मा. प्राचार्य डॉ. व्ही. एल. एंडे यांनी कार्यशाळेच्या उद्घाटनाचे स्थळ निश्चितीसंदर्भात व व नंतर स्वतंत्रपणे तीन सभागृहात तीन कार्यशाळा घेण्यात याव्यात त्यासाठी लागणारी सर्व सुविधा महाविद्यालयाकडुन दिली जाईल. त्याचे योग्य नियोजन करण्यासाठी मार्गदर्शन व सूचना केल्या. त्या त्या समितीतील सदस्यांनी कार्यशाळेचे समन्वयक डॉ. हंसराज भोसले यांच्या मार्गदर्शनाखाली, सेवकांना सोबत घेऊन बैठक व्यवस्था स्टेज व्यवस्था, साझेंद मिस्ट्रीम, मार्ईक व्यवस्था, बॅनर, प्रशिक्षणार्थी बँचेस, मार्गदर्शकांची व्यवस्था इ. जबाबदारी व्यवस्थित पार पाढावी असे आवाहन केले.

या बैठकीला पुढील प्राध्यापक उपस्थित होते.

डॉ. व्ही. एल. एंडे	प्राचार्य तथा कार्यशाळा अध्यक्ष
डॉ. हंसराज भोसले	कार्यशाळा समन्वयक
डॉ. बी. एस. गायकवाड	मराठी विभागप्रमुख
डॉ. ए. एम. मुळजकर	इंग्रजी विभागप्रमुख
प्रा. जे. पी. शेंडगे	वनस्पतीशास्त्र विभाग
डॉ. एन. व्ही. पीनमकर	वाणिज्य विभाग
डॉ. एस. जी. बेंजलवार	इतिहास विभागप्रमुख
डॉ. व्ही. पी. सांडूर	लोकप्रशासन विभागप्रमुख
प्रकाश सुरवसे	सेवक
ज्ञानेश्वर खांडेकर	सेवक
उमाजी तोरकड	सेवक

Different committees were formed for the workshop. Details of committees.

A Brief Report of Workshop on Writing, Poetry & Music Dated: 16 Jan. 2019

कार्यशाळा अहवाल

सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, महाराष्ट्र शासन

आणि

महाराष्ट्र महाविद्याल, निलंगा. ता. निलंगा जि. लातूर

यांच्या संयुक्त विद्यमाने

बाबुजी, गदिमा आणि पुलं यां महात्र्याच्या जन्मशताब्दी वर्षानिमित्त

लेखन - काव्य आणि संगीत कार्यशाळा

दि. १६ जानेवारी २०१९

सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, महाराष्ट्र शासन आणि महाराष्ट्र महाविद्यालय, निलंगा यांच्या संयुक्त वतीने आयोजित लेखन, काव्य आणि संगीत कार्यशाळेचे उद्घाटन दि. १६ जानेवारी २०१९ रोजी सकाळी ठीक १०.३० वाजता महाविद्यालयाच्या मुख्य खुल्या सभागृहात, मांडव टाकून मान्यवरांच्या उपस्थितीत दीप प्रज्वलन करून करण्यात आले. उद्घाटन सोहळ्यासाठी उद्घाटक म्हणून, संस्थाध्यक्ष व महाराष्ट्र राज्याचे, माजी मुख्यमंत्री मा. डॉ. शिवाजीराव पाटील निलंगेकर साहेब, हे उपस्थित होते. तसेच महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही. एल. एंडे, हे अध्यक्ष होते. तर उपस्थितीमध्ये लेखन, काव्य, संगीत कार्यशाळेसाठी तज मार्गदर्शक म्हणून आलेले परभणीचे कवी डॉ. केशव खटींग व डॉ. कल्याण कदम, संगीतकार गायक डॉ. पंजाब आंभोरे, वादक डॉ. व्ही. एम. देशमुख व पंकज शिरभाते आणि काव्यसमीक्षक, गझलकार डॉ. संतोष कुलकर्णी आणि अजय पांडे हे उपस्थित होते.

त्याचबरोबर महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ. एम. एन. कोलपूके, कनिष्ठ विभागाचे उपप्राचार्य, प्रा. पी. पी. गायकवाड व कार्यक्रमाचे समन्वयक डॉ. हंसराज भोसले यांची प्रमुख उपस्थित होती.

लेखन काव्य आणि संगीत कार्यशाळेचे प्रास्ताविक समन्वयक डॉ. हंसराज भोसले यांनी केले. प्रास्ताविकपर मार्गदर्शनमध्ये, डॉ. भोसले यांनी सर्व मान्यवरांचे महाविद्यालयाच्या वतीने समन्वयक म्हणून स्वागत केले व कार्यशाळेची रुपरेखा विद्यार्थ्यांच्या समोर मांडली. प्रत्येक कार्यशाळेसाठी १०० विद्यार्थ्यांची मर्यादा असून प्रथम येणा-यास प्रथम प्राधान्य या नियमानुसार नावनोंदणी झालेली असून एकाच विद्यार्थ्याना एकाच वेळी तीनही कार्यशाळेसाठी नाव नोंदणी करता येणार नाही. आवडीच्या एकाच कार्यशाळेत दिवसभर सहभाग घ्यावा लागेल. संगीत, लेखन व काव्य या विषयावरील ही कार्यशाळा उद्घाटन समारंभ संपल्यानंतर ११.३० वाजता वेगवेगळ्या तीन स्वतंत्र दालनात सुरु होईल. दालन क्र. २२ मध्ये काव्य लेखन कार्यशाळा सुरु होईल. दालन क्र. २८ मध्ये लेखन कार्यशाळा सुरु होईल. दालन क्र. २७ मध्ये संगीत कार्यशाळेचे सत्र सुरु होतील. या संदर्भात प्रशिक्षणार्थी विद्यार्थी व

Some moments of workshop & other details
in Marathi Lan

मार्गदर्शकासाठी कार्यशाळेच्या कार्यक्रम पत्रिकेचे स्वरूप प्रास्ताविकातून स्पष्ट करून दिले. व विद्यार्थ्यांनी दिवसभर दोन बोर्डी उपलब्ध करून दिल्या बद्दल संस्था आणि प्राचार्य यांनी विद्यार्थ्यांसाठी काम करण्याची शोषणातुर

सत्रात चालणा-या या कार्यशाळेचा आनंद घ्यावा असे आवाहन करून शुभेच्छा दिल्या. महाराष्ट्र शासनाच्या बतीन ही कार्यशाळा महाविद्यालयात घेण्यासाठी परवानगी देऊन संस्था आणि प्राचार्य यांनी विद्यार्थ्यांसाठी काम करण्याची शोषणातुर संधी उपलब्ध करून दिल्या बद्दल संस्थांच्या अध्यक्ष मा. डॉ. शिवाजीराव पाटील निलंगेकर साहेब व प्राचार्य डॉ. व्ही. ए.ल. एरंडे यांचे विशेष आभार मानले. या कार्यशाळेच्या माध्यमातून बाबुजी गदिमा व पुलं या महात्र्यांच्या जन्मशताब्दी निमित्त विद्यार्थ्यांच्या मनामध्ये साहित्य, काव्य व संगीत या कलेविषयीच्या स्मृती पुन्हा जागवतील असा आशावाद व्यक्त केला.

ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांपर्यंत कलेचा प्रसार होण्यास मदत होते. व यातून काही कलाकार निर्माण होण्यास मदत होईल विद्यार्थ्यांनी या कार्यशाळेचा पुरेपूर उपयोग करून घ्यावा, असे मार्गदर्शन केले.

संख्या असलेले आमचे एकमेव महाविद्यालय असल्याची पाहुण्यांना जाणीव करून दिली.

विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना वाव देण्यासाठी आमची संस्था नेहमीच अग्रणी असते. आज या कार्यशाळेसाठी महाराष्ट्रातील त्या त्या क्षेत्रातील जाणकार तज्ज मंडळी मार्गदर्शक म्हणून येथे आलेली आहेत. त्यांच्या ज्ञानाचा विद्यार्थ्यांना निश्चित फायदा होईल. म्हणून विद्यार्थी मित्रांनो तुम्हाला जे जे येते, ते सादर करा जे येत नाही, ते या कार्यशाळेतून मार्गदर्शकांशी चर्चा करून आत्मसात करून घेण्याचा प्रयत्न करा. दिवसभर चालणा-या या कार्यशाळेतून तुमची साहित्य, संगीत, व काव्याची भुक भागवून घ्या. साहित्य, संगीत आणि काव्य या कलेची जिवनात साधना करा कारण सध्याचे युग हे केलेचे युग आहे त्यासाठी या कार्यशाळेचा पुरेपूर लाभ घ्या. आमच्या महाविद्यालयीन जिवनात आम्ही उपाशी राहून ज्ञानसाधना केली. तुमच्या जेवनाची व्यवस्था महाविद्यालयाने केलेली आहे. तेव्हा भरल्या पोटाने तुम्ही या कार्यशाळेचा आनंद घ्यावा. असे आवाहन केले

*Some moments of workshop & other details
in Marathi language*

उद्घाटनपर मार्गदर्शन करतांना संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष तथा महाराष्ट्र राज्याचे माजी मुख्यमंत्री डॉ. शिवाजीराव पाटील निलंगेकर साहेबांनी कार्यशाळेचे उद्घाटन झाले अशी औपचारिक घोषणा करून कार्यशाळेला शुभेच्छा दिल्या. यावेळी डॉ. निलंगेकर साहेब म्हणाले की, ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षण घेता यावे. यासाठी महाराष्ट्र शिक्षण समितीची स्थापना १९७० साली करण्यात आली असल्याचे सांगीतले अशा कार्यशाळेतून

कार्यशाळेचे अध्यक्षीय मनोगत व्यक्त करताना महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही. ए.ल. एरंडे म्हणाले की, नांदेड विद्यापीठाशी संलग्नीत आमचे हे महाविद्यालय आहे. उच्च शिक्षण सहसंचालन व महाराष्ट्र शासनाच्या कार्य संचालनालय कार्यालयाने आमच्या महाविद्यालयाची निवड केली याचा आम्हाला आनंद आहे. स्वारातीम नांदेड विद्यापीठातील ग्रामीण भागातील उत्कृष्ट महाविद्यालय पुरस्कार प्राप्त, तीन हजारापेक्षा जास्त विद्यार्थी

यावेळी कार्यशाळेसाठी उपस्थित असणा-या मार्गदर्शकापैकी प्रातीनिधिक दोन मार्गदर्शकांनी आपली मत्तेपात्र व्यक्त केली त्यामध्ये कवी डॉ. केशव खटींग यांनी भारदार कविता सादर केली. तर डॉ. पंजाब आंभोरे यांनी मराठवाडा गीताचे सादरीकरण करून दिवसभर चालणा-या कार्यशाळेची झालक उद्घाटनपर कार्यक्रमातून दाखवून दिली. उद्घाटन कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ. एन.व्ही.पीनमकर यांनी केले तर आभार जी. जी. शिवशेषे यांनी मानले.

लेखन कार्यशाळा :-

हॉल क्रमांक २८ मध्ये लेखन कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आलेले होते. उद्घाटन समारंभानंतर ११.३० वाजता लेखन कार्यशाळेला सुरुवात झाली ती दोन सत्रात पार पडली. पहिल्या सत्रात कवी केशव खटींग यांनी कथा, कविता, कांदबरी, ललीतलेखन, नाटक या वाढूमय प्रकाराचे लेखन कसे करायचे यावर सखोल असे मार्गदर्शन केले. लेखनासाठी शिक्षण असावेच असे नाही, तर अनुभवातून माणसू शब्दनिर्मीती करू शकतो. खानदेश कन्या बहिनाबाई यांनी निसर्गाच्या शाळेत शिक्षण घेऊन शब्दांची बांधणी केली. लेखन कौशल्याची वाढ कधीही झापाटयाने होत नाही ती प्रयत्नांनी त्यात हळू हळू वाढ होत असते. लेखक होण्यासाठी आधी उत्तम वाचक व्हावे लागते. काव्य निर्मीतीसाठी आधी कविता ऐकावी लागते असा महत्त्वपूर्ण सल्ला कवी केशव खटींग यांनी विद्यार्थ्यांना दिला.

लेखन कार्यशाळा चर्चात्मक पध्दतीने पार पडली विद्यार्थ्यांच्या मनात निर्माण झालेले प्रश्न आणि त्या प्रश्नांना उत्तरे अशा खुल्या वातावरणात ही कार्यशाळा झाली वाचन करताना पुस्तकांना धर्माचे लेबल लावू नये, लेखन करणा-याने कधीही प्रसिद्धीची हाव करू नये, चांगले लिहण्यासाठी जात, धर्म, भाषा याच्या पलिकडे जाऊन वाचन वाचकांनी केले पाहिजे असे सांगून बोलण्याची आणि लेखनाची भाषा वेगळी असते ती समजून घेतली पाहीजे. वास्तवाच्या जवळ गेल्याशिवाय चांगले लेखन करता येत नाही असे मोलाचे मार्गदर्शन केले. दु. १.३० वाजता पहिले सत्र संपले.

Some moments of Writing Workshop where students were taught how to write poems, essays etc.

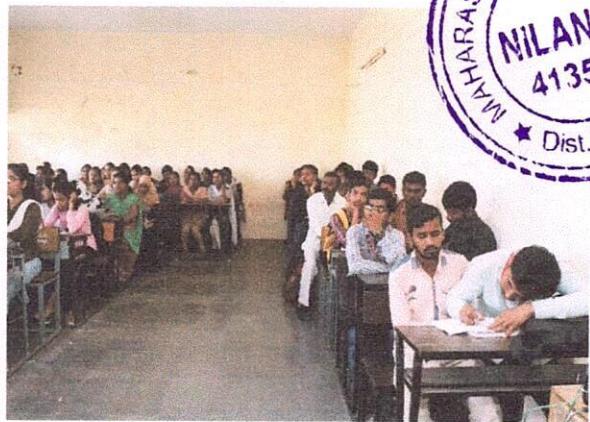
दुपारी २.३० वाजता सुरु झालेल्या दुसऱ्या सत्रात डॉ कल्याण कदम यांनी जहीरात लेखन, अहवाल लेखन, बातमी कशी तयार करावी यावर विद्यार्थ्यांचे लक्ष केंद्रीत करून, जाहीरातीचे लेखन करताना कोणती काळजी घेतली पाहीजे, बातमी लिहीतांना व तयार करताना कोणत्या गोटी आवश्यक असतात यावर सविस्तर असे मार्गदर्शन केले व विद्यार्थ्यांना काही विषय देऊन त्यांच्याकडून प्रात्यक्षिक करून घेतले त्यानंतर दुरुस्तापर पुन्हा मार्गदर्शन केले. लेखन कार्यशाळेचे संचलन डॉ. बी. एस. गायकवाड व डॉ. विठ्ठल सांदूर व सेवक उमाजी तोरकड यांनी केले. लेखन कार्यशाळेत ८९ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला.

काव्य कार्यशाळा :

काव्य कार्यशाळेचे आयोजन हॉल क्र. २२ मध्ये करण्यात आले होते. या कार्यशाळेसाठी ख्यातनाम समिक्षक डॉ. संतोष कुलकर्णी तथा श्री अजय पांडे सर साधनव्यक्ती मार्गदर्शक म्हणुन उपस्थित होते. या कार्यशाळेची सुरुवात मान्यवरांच्या स्वागताने झाली उद्घाटन कार्यक्रमानंतर पहिल्या सत्राला सुरुवात ठीक ११.३० वाजता करण्यात आली. पहिल्या सत्रात डॉ. संतोष कुलकर्णी यांनी कवीतेचा उगम कसा होतो, कवीतेची सुरुवात कशी होते. आणि कवीतेमागची मानसशास्त्रीय कारणे कोणती असतात याची चर्चा केली. कवीतेला तिच्या मुर्त रूपात येण्यापूर्वी, सुम रूपात जन्मावे लागते, अनेक विषय, प्रतीके, रूपके यांचा वापर करून लय आणि ताल सांभाळत कवीतेचा प्रवास सुरु राहतो असे डॉ. कुलकर्णी यांनी स्पष्ट केले. याच सत्रात श्री. अजय पांडे यांनी भागतीय कवितेचा उदय कसा झाला, तिचा इतिहास कसा आहे याची सविस्तर चर्चा केली. भारतातील अनेक राजे काव्यशास्त्राचे संवर्धक होते व त्यामुळे काव्यशास्त्राचा उदय आणि विकासावर, वेगवेगळ्या संस्कृतींचा कसा प्रभाव झाला ते त्यांनी स्पष्ट केले. दु. ०१.३० वाजता पहिल्या सत्राचा समारोप झाला.

एक तासाच्या मध्यंतरानंतर पुन्हा दुसऱ्या सत्राला दु. ०२.३० वाजता सुरुवात झाली. डॉ. संतोष कुलकर्णी यांनी कवीता आणि व्याकरण यांचा परस्पर संबंध सखोलपणे मांडला. व्याकरणाचा कवितेवर होणारा परीणाम त्यांनी सोदाहरण स्पष्ट केला. व्याकरणाचा अभ्यास न करता कवीता करता येत नाही हे त्यांनी आवर्जून स्पष्ट केले. त्यांनी व्याकरणातील अनेक बाराकावे स्पष्ट करण्याचा प्रयत्न केला. शब्दांची संख्या, काळ, भावनेची दिशा ईत्यादी कवीतेच्या एकूण रचनेवर कसा परिणाम होत जातो हे त्यांनी उदाहणासह स्पष्ट केले. श्री अजय पांडे सरांनी कवीतेतील मात्रा आणि वृत्त यांवर प्रकाश टाकला. कवीतेतील मात्रा किती असतात त्यावर कवीतेचा छंद आणि कवितेतील ताल ठरत असते. त्यामुळे कवीता रचत असताना कवीतेच्या मात्रांचा विचार करणे गरजेचे असते.

दुसऱ्या सत्राच्या शेवटी विद्यार्थी आणि साधन व्यक्ती यांच्यात संवाद साधला गेला. काही विद्यार्थ्यांनी स्वतःच्या कविता साधन व्यक्तींना दाखवल्या व त्यात काही दुरुस्त्या करून घेतल्या. अंतीम भागता उपस्थित विद्यार्थ्यांना प्रातिनिधीक स्वरूपात प्रमाणपत्र वितरण करण्यात आले व काव्य कार्यशाळेचा समारोप सायं. ०५.३० वाजता करण्यात आला. काव्य लेखन

Poetry Workshop where students taught about writing poems etc.

Maharashtra Mahavidhyalaya , Nilanga

Student participant list

Sr.	NAME	GENDER	Sr.	NAME	GENDER
1	CHAVAN JYOTI NETAJI	FEMALE	45	BAHETI AMRUTA ISHWARPRASAD	MALE
2	CHINCHOLE ANITA SHIVRUDRA	FEMALE	46	BAINGIRE RITIK NARSING	MALE
3	DIVE YASHODA RAM	FEMALE	47	BALKUNDE SHANKAR RAMESH	MALE
4	DONGARE DIPALI MURLIDHAR	FEMALE	48	BARAMADE PRATIK NETAJI	MALE
5	FUNDKARE SANDHYARANI VITTHAL	FEMALE	49	BELURE MADHAV RAJENDRA	MALE
6	GANGTHADE VAISHNAVI SUKHAVAS	FEMALE	50	BHALERAO AJIT RAJENDRA	MALE
7	GOBADE VAISHNAVI KRISHNA	FEMALE	51	BIRAJDAR OMKAR YASHAWANT	MALE
8	HEDE NIKITA VIJAYKUMAR	FEMALE	52	BORDE ROHIT ANKUSH	MALE
9	IRALAPALLE MANISHA SANJIV	FEMALE	53	BOYANE RUSHIKESH DILIP	MALE
10	JADHAV JYOTI BHAGVAT	FEMALE	54	CHAVAN LAXMAN NETAJI	MALE
11	JADHAV SATYABHAMA PRABHAKAR	FEMALE	55	CHAVAN SANDIP SURESH	MALE
12	JADHAV VAISHNAVI DAYANAND	FEMALE	56	GHAYAL MAHESH GOVIND	MALE
13	JANGLBONE AMOL UDHAV	FEMALE	57	JADHAV OMKAR NETAJI	MALE
14	KADAM SWATI SATISH	FEMALE	58	JADHAV OMKAR SANJAY	MALE
15	KALE AKSHATA SIDDHESHWAR	FEMALE	59	JADHAV SHIVKANYA SHIVDARSHAN	MALE
16	KAMBLE MAYURI VIDYASAGAR	FEMALE	60	JADHAV VINAY PRASADRAO	MALE
17	KHARPADE PRAGATI PRAKASH	FEMALE	61	JAGTAP PRAVIN DATTA TREE	MALE
18	KHNAKURE VAISHNAVI SANJAY	FEMALE	62	KADAM NAGIN HANMANT	MALE
19	KOLLE POOJA BASVARAJ	FEMALE	63	KAMBLE VINOD SAHEBRAO	MALE
20	MANE SNEHA SHESHERAO	FEMALE	64	KHADIM RAFIUDDIN SHAFIUDDIN	MALE
21	MORE SUMITRA PRABHAKAR	FEMALE	65	KSHIRSAGAR KRUSHNA BHAUSAHED	MALE
22	NELWADE KALPANA LIMBRAJ	FEMALE	66	LANDGE POPAT MUKTARAM	MALE
23	NITURE SAKSHI SANJAY	FEMALE	67	MANIYAR SHAMSTABREJ MAULA	MALE
24	PANDHARE RAMHARI BHAGWAN	FEMALE	68	MEHTRE AKASH RAJU	MALE
25	PATHAN FATEMUNNISA DILDARKHAN	FEMALE	69	MHETRE SHIVSHANKAR MANOHAR	MALE
26	PAWAR AVANTIKA DATTA TRAY	FEMALE	70	MULLA SALIM BAKSHUSAB	MALE
27	RANDIVE PALLAVI PANDURANG	FEMALE	71	NANANDKAR PRATHVIRAJ MANOJ	MALE
28	RATHOD SHILPA SHIVAJI	FEMALE	72	PADOLE RAHUL CHANDRA HARSH	MALE
29	RATHODE ROHINI BHAUSAHEB	FEMALE	73	PALAMPALLE AVINASH AMBADAS	MALE
30	SHAIKH ASHFIYA AYMAN WAHEED	FEMALE	74	PATEL AFZAL SALIM	MALE
31	SHAIKH RUHI ARSHIYA NABI SAB	FEMALE	75	PATEL AZRODIN SALIM	MALE
32	SHAIKH SUMAYA SAMAD	FEMALE	76	PATEL NIHALPASHA ARIFALI	MALE
33	SHINDE PRIYANKA DHARMARAJ	FEMALE	77	PATHAN MOINKHAN DILDAR	MALE
34	SHINDE YOGITA TANAJI	FEMALE	78	PATIL ARJUN BALAJI	MALE
35	SHIVPURE KAJAL NILKANTH	FEMALE	79	PATOLE AKSHAY GOVIND	MALE

36	SIRGAPURE SANA RASUL	FEMALE	80	PAWAR BALIRAM PRATAP	MALE
37	SOLANKE AISHWARYA BALAJI	FEMALE	81	PAWAR VAIBHAV KONDIRAM	MALE
38	SOLANKE VIDYESHWARI VITTHALRAO	FEMALE	82	SAUDAGAR ADNAN RIYAZODDIN	MALE
39	SOLANKE YOGITA YUVRAJ	FEMALE	83	SHAIKH AMIR NAYUM	MALE
40	SURAVASE YOGITA MALHARI	FEMALE	84	SHINDE DIPAK GIRJAPPA	MALE
41	SURVASE PRANALI VIJAYKUMAR	FEMALE	85	SHINDE ROHIT RAM	MALE
42	SURYAWANSHI RANI SITARAM	FEMALE	86	SHINDE SHUBHAM RAGHUNATH	MALE
43	SURYAWANSHI SONALI DATTATRAYA	FEMALE	87	SHINDE VISHAL VASANT	MALE
	WADIKAR SHRADHA RAJKUMAR V.	FEMALE		SOLANKE SIDDHESHWAR	MALE
44	WADIKAR		88	SATYAWAN	
45	WAGHMARE AISHWARYA SANJIV	FEMALE	89	SUDE RAMPRASAD BABRUWAN	MALE
			90	SURVASE JITESHKUMAR JAYBHIM	MALE
			91	SURYAWANSHI ADARSH NARAYAN	MALE
			92	SWAMI SHIVAM SANJAY	MALE
			93	TEKALE GOPAL VENKATRAO	MALE
			94	UDBALE SOMESHWAR ANNARAO	MALE
			95	WADIKAR ABHISHEK BALASAHEB V. WADIKAR	MALE